poliitilise üksmeele tarvidust. U. oli 1929—32 ka IV Riigikogu liige põllumeestekogude rühmas. Dets-s 1936 sai ta Rahvuskogu I koja liikmeks Tartumaa valimisringkonnast. Rahvuskogu tegevuse kestel veebr-st aug-ni 1937 oli U. selle I koja esimees ja uue Põhiseaduse üldaruandja; neis mõlemas ülesandes töötas ta erilise andumusega ning võitis lugupidamise tasakaalustava ja kompromisse taotleva käitumisega. Jaan-st 1938 on U. olnud A. Jürima ja K. Eenpalu (vt. neid ka *Suppl.*) kõrval tegev uue Põhiseaduse elluviimise rahvarinde keskjuhatuse liikmena (esimehe asetäitjana). U. valiti veebr-s 1938 Riigivolikogu liikmeks rahvarinde kandidaadina Tartumaalt ja oli Riigivolikogu esimeheks apr-st 1938 okt-ni 1939. S. a. 28. sept-l võttis ta Moskvas koos K. Selter'i ja A. Piibuga (vt. neid *Suppl.*) osa Eesti ja Nõukogude-Vene vahelise vastastikuse abistamise pakti sõlmimisest. Asunud okt-s 1939 president K. Päts'i (vt. ka *Suppl.*) kutsel K. Eenpalu järglasena peaministri kohale, on U. taotelnud Vabariigi Valitsuse ja seltskondlikkude jõudude vahel senisest usalduslikuma vahekorra ja lähema kontakti loomist. Okt-s 1939 Saksamaaga sõlmitud kokkuleppe alusel lahkus Eestist suurem osa sakslasi (umb. 11 000 isikut). Ka rakendati ellu Eesti ja N.-Vene vastastikuse abistamise pakt ning N.-Vene väeosad asusid s. a. okt-s Eestis oma baasidesse. Euroopas süttinud sõjast tingitud majanduslikke raskusi on valitsus püüdnud ületada ms. sotsiaalseadusandluse nihutamisega esirinda. A-st 1932 on U. Szeged'i ülikooli audoktor (*dr. jur. h. c.*). Eesti Teaduste Akadeemia asutamisel a. 1938 nimetati ta selle liikmeks. Teadlasena on U. võtnud oma töö peamiseks aluseks Vana-Eesti õiguse, millest lähtudes ta on Eestimaa õiguse ajaloo uurimise alal viljelnud uut, eestilist orientatsiooni. Ta töist on mainitavad: „Eesti õigusajaloo senisest uurimisest ja tuleviku ülesandeist" („Ajalooline Ajakiri" 1930, nr. 1/2), „Eesti muistsest riiklikust ja ühiskondlikust korrast" („Looming" 1932, nr. 6), „Grundzüge der Agrargeschichte Estlands" (Tartu, 1935), „Eestlaste lepingud võõrastega XIII sajandil" („Õigus" 1935, nr. 2, ja 1936, nr. 2; saksa keeles eriraamatuna „Die Verträge der Esten mit den Fremden im XIII. Jahrhundert", Tartu, 1937), „Cotze und Sorve und die quarta des Ordens in Läänemaa" (Õp. E. S-i Aastaraamat 1937 I, Tartu, 1938), „Vana-Eesti rahvakoosolekutest" („Õigus" 1937, nr. 8; saksa keeles Õp. E. S-i *Liber Saecularis*'es, Tartu, 1938), „Rahvas ja ta funktsioneerimine Eesti Põhiseaduse järgi" („Õigus" 1932, nr. 6 ja 10), „Riigipea instituudi kujunemine Eestis ja 1937. a. Põhiseadus" (*ibid.* 1937, nr. 9), „Die Verfassung der Republik Estland" (Tall., 1937; koos J. Klesment'iga; ka prantsuse ja inglise keeles), „Eesti Vabariigi konstitutsioonilised aktid" ja „Vabariigi President" (teoses „Põhiseadus ja Rahvuskogu", Tall., 1937, ilm. õieti 1938). Peale selle on ta avaldanud kirjutisi mitmes koguteoses, ms. „Eesti ja Rootsi" (Tall., 1929) ja „Poola" (Tall., 1930), „Eesti rahva ajaloos" (Tartu, a-st 1932), „Eesti ajaloos" II (Tartu, 1937), „Eesti metsanduse aastaraamatus" VII (Tartu, 1935), „Arhiivinduse käsiraamatus" II (Tartu, 1936) ja ajakirjus. U. on olnud memuaaridesarja „Marseljeesist Internatsionaalini" toimetuse liige (a-st 1936) ja Balti Instituudi (Poolas) väljaande „Baltic Countries" (hiljemini „Baltic and Scandinavian Countries") toimetuskomitee liige (a-st 1935).

„Uus Eesti" 1939, nr. 279; Pvl. 1939, nr. 278; Post. 1939, nr. 276; isikl. jm. saadud andmed. *T.*

UMBLIA, Juhan, linnaomavalitsustegelane, sünd. 21. X 1866 vkj. Tartumaal Udernas taluniku pojana, sai alghariduse kohalikus valla- ja khk-koolis, lõpetas 1886 Tartus vene õpetajateseminari; ta töötas seejärel õpetajana Tartumaal Kursis ja Tamme mõisas, Virumaal „Kalevipoja" seltsi koolis ja Palmses, oli 1899—1906 ta enda asutatud Tallinna väikelaste eest hoolitsemise seltsi algkooli juhataja; sellest algkoolist arenes hiljemini J. Vestholm'i (vt. ka *Suppl.*) eragümnaasium. U. oli a-st 1901 Tallinna linnavolikogu liige ja üks eestlaste peamisi organiseerijaid pöördelisteks linnavolikogu valimisteks (dets-s 1904), mis andsid eestlasile Tallinnas otsustava võidu. Ta toimis linnanõunikuna 1906—17, avaldades suurt energiat ning võttes innukalt osa eesti linnavalitsuse rohkearvulisist üritusist. Pärast seda on U. paaril korral olnud Tallinna linnavolinik. Viimasel ajal teotses ta põllunduse ja tööstuse alal. Ta oli ka seltskondlikult agarasti tegev, eriti juhtivalt „Estonia" teatrimaja ehi-